

Sentința în procesul Memorandului.

Astăzi suntem constrinși a publica la acest loc sentința pronunțată în procesul Memorandului. Scim, că condamnaților li s'a impus să publice această sentință și în „Gazeta Transilvaniei”. Atunci se dicea, că în diarele române sentința va avea să se publice în limba română, acum însă vedem, că ni se ordonă a-o publica în „limba oficială a statului”. Ea este următoarea:

Szám 2761—894.

sb.

Ö Felsege a Király nevében.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtzéki sajtóbírószág, a kolozsvári kir. főügyész, mint közvédelőnek feljelentésére a „Memorandum” című nyomtatvány terjesztése után elkövetett igazság vétsége miatt Dr. Ratiu János és társai ellen folyamatba tett sajtóbüntetésben, br. Szentkereszty Zsigmond, kir. törvényszéki elnök vezetése alatt, Dr. Jseckutz Gyula és Reinbold Arthur kir. törvényszéki bírák, mint szavazó bírónak és Dr. Balás Elmér, kir. törvényszéki aljegyző, mint tanácsjegyzőnek jelenlétében, Dr. Lehmann Róbert és Kozmucz Péter hites román tolmácsoknak közreműködésével, a következő tizenkét kolozsvári esküdtképesítéssel bíró polgárnak u. m: Balogh Károly, Dr. Nagy Mór, Dr. Pisztor Mór, Dr. Koch Antal, Dr. Werner Rezső, Ladits Nándor, Gajzágó Manó, Nagy Kálmán, Molnár József, Hadházy Sándor, Dr. Bogdán Péter és br. Feilitsch Arthurnak, mint rendes esküdtkeknek, s a következő négy kolozsvári esküdtképesítéssel bíró polgárnak u. m: Merza Lajos, Széki Miklós, grf. Teleki László és Dr. Gergely Sámuelnek, mint potesküdtkeknek közreműködése mellett Kolozsvárt a várósi vigadó (Redoute) épületének nagy termében 1894 évi május hó 7 napjától kezdődőleg 1894 évi május hó 25 napjáig bezárólag megtartott nyilvános szóbeli, esküdtzéki sajtóügyi végtárgyalás alapján a Vita Sándor, kolozsvári kir. főügyész, mint közvédelő által előadott vádbeszéd és Dr. Ratiu János vádlott védelmének meghallgatása után, valamint a Gajzágó Manó, Dr. Bogdán Péter és Nagy Kálmán rendes esküdtkeknek közbejött megbetegedése következtében a pótagoknak berendelése folytán, a következő tizenkét tagból u. m: Balogh Károly, Dr. Nagy Mór, Dr. Pisztor Mór, Dr. Koch Antal, Dr. Werner Rezső, Ladics Nándor, Molnár József, Hadházy Sándor, br. Feilitsch Arthur, Merza Lajos, grf. Teleki László és Széki Miklós esküdtkekből álló, itélő esküdtzsék határozata alapján az alant irt helyen és napon a következőleg

ITÉLT:

1. Ratiu László (Vasilu) (ki alsó-kápolnai szül.: fogarasi lakos, 57 éves, g. kath. vallású, nőtlen, érseki helynök, kevés vagyonnal bir., irni-olvasni tud, büntetlen előéletű), továbbá: 2. Román Miklós (bürokrata szül.: beszercei lakos, jelenleg államfogyó, 27 éves, g. kel. vallású, nőtlen, könyvvezető, vagyontalan, irni-olvasni tudó, igazság vétségeért egyévi államfogházra ítéltetett, a mely büntetésért ez idő szerint állja ki), továbbá: 3. Muntean János (ki hátszegi szül.: hátszegi lakos, 49 éves, g. kel. vallású, nős, 5 gyer-

mekes, kevés vagyonnal bir., bankhivatalnok, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű), végre: 4. Duma János (ki erdőszakáli szül.: erdőszakáli lakos, 32 éves, g. kel. vallású, nős, lelkes, vagyontalan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű, tábori lelkes a cs. és kir. 62 sz. gyalogezred tartalékában)

mind a négyen (1—4) az ellenük emelt a btk 171 §-ban irt módon elkövetett s a btk 173 §-ba ütköző vétség vádja és következményeinek terhe alól az esküdtzsék felmentő határozata alapján bíróság is felmentettnek. Ellenben:

5. Dr. Ratiu János (a ki tordai szül.: és nagyszebeni lakos, 66 éves, g. kath. nős, 3 gyermekes, ügyvéd, irni-olvasni tud, vagyonos, büntetlen előéletű), továbbá: 6. Papp György (de basesci) (a ki ilyésfalvi szül.: ilyésfalvi lakos, 58 éves, g. kath. vallású, nős, 1 gyermekes, földbirtokos, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); továbbá: 7. Dr. Lucaciu László (a ki apai szül.: lazfalusi lakos, 42 éves, g. kath. vallású, lelkes, vagyontalan, irni-olvasni tud, nős, igazság és ragalmazás vétségeért összbüntetésül 13 havi fogházra volt elítelve, a mely büntetését, már kiállotta); továbbá:

8. Comsa Demeter (a ki nagyszebeni szül.: nagyszebeni lakos, 48 éves, g. kel. vallású, nős, 4 gyermekes, vagyonos, büntetlen előéletű, irni-olvasni tud, tanár); továbbá: 9. Dr. Barcianu P. Dániel (a ki resinári szül.: nagyszebeni lakos, 46 éves, g. kel. vallású, nős, 5 gyermekes, kevés vagyonnal bir., irni-olvasni tud, büntetlen előéletű, tanár); továbbá: 10. Crisztea Miklós (a ki vizaknai szül.: nagyszebeni lakos, 59 éves, g. kel. vallású, nős, 5 gyermekes, g. kel. szentszéki ülnök, vagyontalan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); továbbá:

11. Coroian Gyula (a ki király daróci szül.: kolozsvári lakos, 46 éves, g. kath. vallású, nős, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); továbbá: 12. Barbu Patricius (a ki gáltói szül., szászrégeni lakos, 51 éves, g. kath., nős, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); továbbá: 13. Dr. Mihály Tivadar (a ki prizloki kis-buni szül., deési lakos, 39 éves, g. kath. vallású, nős, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); továbbá: 14. Suciu Aurel (a ki kőtegyházi szül., aradi lakos, 40 éves, g. kel. vallású, nős, ügyvéd, vagyontalan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); továbbá: 15. Veliciu Mihály (a ki seprősi szül., kisjenői lakos, 48 éves, g. kel. vallású, nős, 2 gyermekes, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); továbbá: 16. Patitia Rubin (a ki topánfalvi szül., gyulafehérvári lakos, 52 éves, g. kel. vallású, nős, 3 gyermekes, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); továbbá: 17. Domide Gerászim (a ki ó-radnai szül., ó-radnai lakos, 38 éves, g. kath. vallású, özvegy, lelkes, vagyontalan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) és végül: 18. Román Dénes (a ki ezei szül., medgyesi lakos, 53 éves, g. kel. vallású, nős, ügyvédi irnok, vagyontalan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű); — az esküdtkek határozata alapján mindnyájan (5—18) bíróság is vétkeseknek mondatnak ki a btk 173 §-ba ütköző s a btk. 171 §-ában irt módon nyomtatvány útján a törvény kötelező erejének megtámadása által elkövetett igazság vétségében és ezért a btk 173 § alapján:

Dr. Ratiu János: a btk. 91 § alkalmazásával 2 (kettő) évi államfogházra; Papp György de basesci a btk 91 § alkalmazásával 1 (egy) évi államfogházra; Dr. Lucaciu László a btk 90 § alkalmazásával 5 (öt) évi államfogházra; Comsa Demeter 3 (három) évi államfogházra; Dr. Barcianu P. Daniel 2 (két) évi és 6 (hat) hónapi államfogházra; Crisztea Miklós a btk 91 § alkalmazásával 8 (nyolcz) havi államfogházra; Coroian Gyula 2 (két) évi és 8 havi államfogházra; Barbu Patricius a btk 91 § alkalmazásával 2 (két) havi államfogházra; Dr. Mihály Tivadar 2 (két) évi és (hat) hónapi államfogházra; Suciu Aurel a btk 91 § alkalmazásával 1 (egy) évi és (hat) hónapi államfogházra; Veliciu Mihály 2 (kettő) évi államfogházra; Patitia Rubin 2 (kettő) évi és 6 (hat) hónapi államfogházra; Domide Gerászim 2 (kettő) évi és 6 (hat) hónapi államfogházra; Román Dénes a btk 91 § alkalmazásával 8 (nyolcz) hónapi államfogházra ítélteték el.

Összes elítelt (5—18) vádlottak elmarasztaltatnak az eddig felmerült 3011 frt. 93 krban megállapított és az ezután felmerülő eljárás költségeinek a jelen ítélet jogerőre jutása napjától számítandó 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett a kolozsvári kir. ügyészséghez leendő egyetemleges megfizetésében.

Összes elítelt (5—18) vádlottak köteleztettek ezen kívül a szabadságvesztés büntetésük foganosításával felmerülő költségeinek személyenként leendő hordozására.

Köteleztettek továbbá összes elítelt (5—18) vádlottak ezen ítéletet és indokait, egész terjedelmében, az állam hivatalos magyar nyelvén, a „Kolozsvár”, „Ellenzék”, „Erdélyi Híradó”, „Tribuna”, „Gazeta Transilvaniei”, „Foaia Popului”, „Dreptatea”, „Hermanstädter Zeitung”, „Nemzet”, „Magyar Hírlap”, „Budapesti Hírlap”, „Pesti Napló”, és „Pester Lloyd” című hírlapokban az ezen ítélet jegerőre emelkedése napjától számítandó 15 nap alatt saját költségükön a különben bekövetkezendő törvényes következmények terhe alatt egyszer közzétételni s az ezt igazoló lap-példányokat a kolozsvári kir. ügyészséghez ugyan azon határidő alatt benyújtani.

Elrendeltetik továbbá a btk 61 §-a alapján az összes lefoglalt nyomtatvány példányoknak biroi elkobzása és megsemmisítése.

A felmentett vádlottak közül utazási és ellátási költségeik fejében Ratiu László részére 80 (nyolczvan) forint; Muntean János részére 76 (hetvenhat) forint- és Duma János részére 80 (nyolczvan) forint, állapittatik meg az államkincstárral szemben, ellenben Román Miklos illetve védője részére semmi sem állapittatik meg.

Ezen ítélet jogerőre jutás után a g. kath. és g. kel. püspökihivatallal, a m. kir. vallás és közoktatás ügyi miniszterrel, a kolozsvári, nagyszebeni, aradi, gyulafehérvári és marosvásárhelyi ügyvédi kamarával közöltetni rendeltetik.

Végül ezen ítéletnek jogerőre jutása után az összes iratok a Crainic Romulus és Albini Septimius vádlottakra nézve teendő indítványtétel végett a kolozsvári kir. főügyészséghez, mint vádhatóságához a vádfenntartása következtében áttételni rendeltetnek.

INDOKOK

A tizenkét esküdt Ratiu László (Vasilu), Roman Miklos, Muntean János és Duma János, vádlottakat nem vétkeseknek

mondták ki s ennek folytán nevezettek a sajtó eljárás 86 § értelmében az ellenük emelt vád és következményei terhe alól bíróság is felkellett menteni.

Ellenben Dr. Ratiu Jánost, Pop György de basescit, Dr. Lucaciu Lászlót, Comsa Demetert, Dr. Barcianu P. Dánielt, Cristea Miklost, Coroian Gyulát, Barbu Patrioiust, Dr. Mihályi Tivadart, Suciu Aurelt, Veliciu Mihályt, Patitia Rubint, Domide Gerászimet és Román Dénest, — mivel nevezettek a tizenkét esküdt vétkeseknek mondta ki — ennélfogva a nekik tulajdonított s az ítélet rendelkező részében körülírt ügyben bíróság is vétkeseknek kellett nyilvánítani s őket azért meg kellett büntetni.

A büntetés kimérésénél enyhítő körülményül vett tekintetbe a bíróság, Dr. Lucaciu László kivételével, mindegyik eltelt vadlottnál eddigi büntetlen előéletüket; ezen kívül Popp György de basesci-nél azt, hogy a végtárgyaláson megbánó magavi-seletet tanusított; Cristea Miklosnál a végtárgyaláson tanusított szerény, megbánó magatartást, beismerését s a vádeselekmény elkövetésében kifejtett csekélyebb tevékenységét; Coroian Gyulanál a beismerést; Barbu Patrioiusnál és Román Dénesnél azon körülményt, hogy a bevádalt nyomtatványok terjesztését ők azután eszközölték, miután a vádtárgyat képező nyomtatvány szövege a hírlapokban hatósági be-tiltás nélkül már megjelent; végre Suciu Aurelnál a kisebb mérvű tevékenységet a vádeselekmény elkövetésében. Ellenben súlyosító körülményül vette tekintetbe a bíróság, mindegyik elítelt vádlottal szemben az igazság vétségeinek veszélyes jellegét, a mennyiben Magyarország egyik leg-sarkalatosabb alaptörvénye a szorosértelemben vett Magyarország és a régi Erdély egyesülését kimondó u. n. Unio törvény kötelező ereje és érvényessége lett megtámadva. Ezenkívül súlyosító körülményül vette tekintetbe a bíróság Dr. Ratiu Jánosnál azon körülményt, hogy őt a vádeselekmény elkövetése tekintetében elnöki tiszteből kifolyólag a többi bizottsági tagok-nál nagyobb felelősség terhelte; Dr. Lu-kácsiu Lászlónál papi állását s ebből ki-folyó azon körülményt, hogy azon állam-polgári kötelességét, miszerint hasonló czelekmények elkövetésétől tartózkodják, ezen állásában súlyosabban szegte meg; továbbá azon körülményt, hogy a bíróság meggyőződése szerint az egész mozgalom-nak ő volt az értelmi vezetője, s végül azon körülményt, hogy a végtárgyaláson daczos és makacs magatartást tanusított; Comsa Demeternél azon körülményt, hogy mint a bizottság titkára, a vádeselekmény elkövetésében nagyobb tevékenységet fej-tett ki s a végtárgyaláson hamis mentege-tődzéssel élt; Dr. Barcianu P. Dánielnél a hamis mentegetődzést; Cristea Miklosnál papiállását; Coroian Gyulanál azon körülményt, hogy beismerése szerint ő volt a vádtárgyává tett nyomtatvány szövegének szerkesztője és bizottsági előadója, Patitia Rubinnál és Román Dénesnél a végtár-gyaláson tanusított daczos, makacs maga-tartást s a hamis mentegetődzést; végül Domide Gerászimnál papi állását s azt hogy a végtárgyaláson daczos magatar-tást tanusított.

A bíróság a felsorolt enyhítő és su-lyosító körülmények tekintetbe vételénél és mérlegelésével a vádlottakra kimért bün-

tețest elkövetett cselekményük sulyával arányb állanak találta.

Az itéletnek és indokainak a rendelkező részben felsorolt hírlapokban teendő közzétételének elrendelése a sajtórendtartás 21 § és az eljárás 90 §-án, a lefoglalt nyomtatványok elkobzásának és megsemmisítésének kimondása a ktk 61 §-án; az elitelt vádlottaknak a költségek hordozásán történt elmarasztalása a bptm 341 §-án alapszik; itt megjegyeztetik, hogy az összes eddig megállapított eljárási költségek tulajdonképen 3238 frt 63 kr-ra rugnak, de ezen összegből a költségjegyzéknek 12. 15. 18. 19. tétel számai alatt bevezetett összesen 219 frt 70 kr. mint bírósági felszerelési költség, az államkincstár által hordozandó a költség jegyzék 23 tételszáma alól bejegyzett 7 frt költség pedig minél a költség egyedül Albini Septimius vadlatat érdekölnek merült fel, kivonattak s az elitelt vádlottak terhére ekként csak 3011 frt 93 kr. volt megálopltható mely összegnek megfizetésében őket elkellett marasztalni.

A közzválló azon indítványának, hogy az itéletet több lapban román fordításban közöltessek a kir. törvényszék helyet nem adhatott, mert csak a magyar szöveg képes kitése kiadványt.

A felmentett vádlottak részére az államkincstár terhére megítelt utazási díj és költség megtérítés kimondása felmentésüknek törvényszerű kifolyása, azok összege pedig az általak tényleg tett kiadványknak megfelelő mérvben megállapítottak tekintetett. A szinteni felmentett Román Miklós vádlott részére költség azért nem ítélt meg, mert védője őt tárgyalás közben indokolatlanul hagyta els így vezetett vádlott védőjének díja czimén semmit sem követelhet.

Az itéletnek a rendelkező részben jelzett hatóságokkal leendő közlése, tekintettel ezeknek felügyeleti hatósági jellegére, rendeltetett el.

Crainic Romulus vádlott a végtárgyalásra egyáltalában nem jelent meg, Albini Septimius vádlott pedig a végtárgyalás folyamata alatt kimaradt, de kimaradásukat mind a ketten betegség okán kellőleg igazolták s így az itélet jogerőre jutása után reájuk vonatkozóan teendő indítványtétel végett az iratoknak a közzvállhatóságához való attételét el kellett rendelni.

A kolozsvári kir. törvényszéknek, mint esküdtszéki sajtóbírósnak a kolozsvári városi Redoute épület nagytermében 1894 évi május 7 és következő napjain megtartott nyilvános szóbeli esküdtszéki sajtóügyi végtárgyalásának 1894 május 25-iki üléséből.

Br. Szentkereszty Zsigmond
a sajtóbíróság elnöke.

Dr. Balás Elemér.
a sajtóbíróság jogyzője.

Szám: 6441-94.
bf.

A kolozsvári kir. törvényszék mint sajtóügyi bíróság hivatalosan bizonyítja hogy ezen 2761-94 számú itélet - jegerős.

A kolozsvári kir. törvényszék mint bünyenyítő bíróságnak 1894 Augusztus hó 10-én tartott üléséből,

Csiszer Károly Mihályi Béla.
elnök helyettes. jegyző.

● proponere salutară.

Astăzi am primită la Redacția un număr alu „Revistei Economice” din Bucuresci, în care cu multă bucurie și plăcere cetim următoarea proponere salutară, care s'a trimisă la toate țările românești:

„Cestiunea Românilor de dincolo nu este cunoscută la noi în țară, decât de câtră orașeni: puțin sunt sătenii, cari se-și dee sémă de cestiune. De aceea propunem, ca în tómnă acésta séu în primăvára viitoare, unu congresu alu comunelor să aibă locu la Iași pentru Moldova, și în Bucuresci pentru Muntenia și Dobrogea. Prin Liga culturală flăcare satu să delege unu locuitoru

cu sciință de carte, care să asiste la Congresu. In aceeași zi și oră congresele să fiă deschise, ér oratorii de frunte să esplice reprezentanților comunelor situația Românilor supuși țării lor învecinate și să le arate în același timp, ce datorii avem noi Români în berii față cu frații noștri.

„Unu banchetu ar puté avé locu la urma congreselor, și broșuri scrise în stilu popularu să fiă împărțite congresiștilor, cari se-și iee angajamentulu, ca în prima Duminecă după întórcerea lor în sate și la aceeași oră, să citescă conținutu broșurei consătenilor lor.

„Astfelu în același timpu întreaga Româniă va cunósce suferințele fraților noștri. Este o datoriă, ca acésta ideia să fiă realizată; ea va conștitui unu supremu omagiu de încurajare, pe care noi Români liberi l'amu trimite Românilor martiri.”

Situațiunea parlamentară în Ungaria.

Diarulu „Münchener Allgemeine Zeitung” publică unu raportu, datatu din Viena, asupra situațiunei parlamentare din Ungaria. Atrage atențiunea asupra împrejurării, că cabinetulu Wekerle astăzi nu mai dispune, decâtu de o majoritate de 3-4 voturi, și acesta este unu raportu de echilibru forțe neindestulitoru. Guvernulu, care astăzi mai multu ca totdeuna, e réu vedutu și de corónă, trebuie deci să se cugete la formarea unei noue și solide majorități. Referitoru la faptul, cum ar avé acésta să se întemple, raportulu amintitu dıce următoarele:

Partidei guvernamentale îi sunt deschise două căi, și totuși e o întrebare forțe precară, pe care ar avé de mersu. Cei îndrăzneți și sanguinici sfătuesc scurta și simplu: *disolvarea camerei deputaților*. Póte că prin acésta ar puté fi lipsiți de mandate dissidenții, cari din cauza politicei bisericesci s'au desbinat de majoritate. séu cei din partida națională auí Apponyi séu cei din stanga extremă. Popularitatea lui Wekerle și-a ajunsu culmea; stinga extremă este slăbită în internulu ei, deórece a sprijinitu pe guvern. Ori care ministeru ungurescu și-a pututu câștiga totdeuna o majoritate în țéră.

Insé alegerile noué încă ar învólve în sine pericole. *Țéra în faptu e sdruncinată de propaganda clericală și în Ostu de propaganda română; cine scie óre regimulu domnitoru nu s'ar împărțáși și de óre-cari surprise?*

Fiindu prospectele de alegere atātu de nesigure, s'ar puté recomanda o altă metodă. Grupele lui Szapary și ale lui Apponyi, ce e dreptu, combătuseră politica bisericescă a guvernului, insé decă succesele câștigate voru deveni faptu, atunci și aceste capetenii de partid se voru supune împrejurărilor nestrămutavere. Astfelu s'ar puté pregăti o fusione, prin care partida guvernamentală să primésoá elemente noué, fără de-a ceda cárna. Posibilitatea acésta e înlesnită și prin *moderațiunea*, ce a dovedit-o primatele-cardinalu Vaszary în timpulu certelorú politice-bisericesci. Ca patriotu maghiarú fidelu, primatele și-a legatú totulu, chiar și auctoritatea sa între catolici, de unu singuru cugetu, adecă de-a împiedeca lupta culturală în Ungaria. Se opuse căsătoriei civile atăta, câtú puté; insé nu a probă încercarea contelui Ferdinand Zichy, de a forma o partidă ultramontană. Lui Vaszary i-ar conveni, decă dissidenții partidei guvernamentale s'ar uni éráși cu ea, ca astfelu să se finéscă crisa bisericescă politică....

Încătrău se va îndrepta ministrulu-ședinte, până acum nu se scie. Póte calcula la aceea, că mintea sănătósă politică, de care totdeuna s'a bucuratú „gentry”-ulu domnitoru din Ungaria, îi va întinde posibilitatea, de-a conduce și mai departe afacerile țării. Nobilimea Ungariei este atātu de interesată a susținé hegemonia majo-

rității din parlamentu, încātu de siguru și de astă-dată va afla o cale de refugiu din starea parlamentară actuală nesigură.

Voce croată despre congresulu din Budapesta.

Organulu opoziției croate „Obzor” ocupându-se de congresulu de igienă și demografă din Budapesta, face următoarele observări forțe potrivite:

Budapesta face acum totu posibilulu, să-și priméscă óspeții câtú se póte mai strălucitu; dér totă fapta, totu pasulu întesce să prezenteze în coloru câtú se póte de strălucitoru instituțiile statului maghiarú și starea orașului Budapesta. Maghiarii deja înainte de esposiția milenului voescu să arate străinătății, că ei suntú domnii acéstei țării și cultura lorú — rádimându-se pe independența lorú politică — a făcutú progrese admirabile. Acesta este scopulu adevératú alu Congresului, și respectivele cercuri facú totu posibilulu, ca scopulu prefíptu să și-lu ajungă.

Dér aici suntú naționalitățile, mai alesú lupta desperatá a Românilorú, care deja a luminatú Europa asupra adevératelorú raporturú ale Ungariei. Maghiarii fără indoială voru face acum totu posibilulu, ca să prezente lucrulu în coloru favorabile lorú. Ei își voru da de sigurú silința, ca reprezentanții străinătății să se covingă, că națiunea maghiarú e cavalerá și iubitoré de libertate și că acușele naționalităților nu suntú decâtú minciuni góle. Așa-déră Maghiarii în locu de-a recunósce greșelile politice făcute până acum, étă că vorú să améșescú și să seducá și mai departe străinătatea cultú.

Dér noué ni-se pare, că nici cu acestú congresu nu-și vorú ajunge scopulu. Pentru ca ei să schimbe vederile Europei asupra raporturilorú din Ungaria, e de lipsă să recurgă cu totulu la altfelu de mijlóce.

SCRILE ȚILEI.

- 26 Augustu

Fundațiunea Ioanú Otteteleșanu. În raporturile privitoare la adunarea dela Sebeșu a Asociațiunei, amú amintitu, că în prima ședință a adunării s'au cetitú și două disertațiuni interesante. Una dintre acestea a fostú a d-lui Basiliu Basiota, jude r. în pensiuie, cu titlulu: „Pentru ce s'au romanisatú Dacia mai ușorú, ca alte popóre”. A doua disertațiune, pe care o avemú înaintea noastră, este a d-lui Zahariá Boiu și pórtă titlulu „Fundațiunea Ioanú Otteteleșanu”. Disertațiunea d-lui Boiu este de unu interesu deosebitu și ne bucurámú multu, că d-sa a avutú bunătate a ni-o pune la dispozițiune, pentru a-o publica mai întâiu în diarul nostru. Lipsa de spațiu ne-a silitu a amána publicarea ei până Marția viitoare, când cu multă plăcere îi vomú face locu. D-lú Z. Boiu, ca membru corespondentú alu Academiei Române, desvóltá multú zelú pentru de-a face câtú mai cunoscutá Românilorú de dincóce acésta primá instituțiune culturală română, aducându-o pe câtú numai se póte în paralelá cu Asociațiunea transilvană, cari ambele suntú pentru cultura noastră națională paladiile cele mai înalte. Acestei nobile și prea folositoare tendințe a d-lui Boiu 'i se dá espreșiune atātu de clară mai alesú în organulu Asociațiunei „Transilvania”, care de când este redactatú de d-lú Boiu lucréză continu și cu forțe multú interesu în direcțiunea acésta. Tindința acésta transpiră și din disertațiunea, despre care amintimú aci. Nu putemú decâtú să felicitámú pe d-lú Boiu pentru acésta laudabilă tendință, care în fondú nu este altú-ceva, decâtú tendința spre unitatea noastră culturală.

— o —

Esposiția cooperatorilorú români din Bucuresci se va deschide la 29 Augustu v. c. sub înaltulu patronagiu alu A. S. R. Principelui Ferdinand alu României. Terminulu tragerei loteriei Expositiunei este 2 Decemvre v. c.

— o —

Dela congresulu din Haaga. Cu data de 5 Septemvre se telegrafieză din Haaga, că conferența interparlamentară de pace a alesú aprópe cu unanimitate o comisiune de 6 membri, care să studieze cestiunea tribunalului de pace interparlamentarú și să raporteze viitorulu congresu, care probabilu se va ținé în Bruxella. Membrii comisiunei suntú: Stanhope, Gobadu (Elveția), Rahusen (Hollanda), Traux (Francia), Haussean de Lahaye (Belgia) și Hirsch (Germania.)

— o —

La petrecerea tinerimei academice române din Brașovú, după cum aflámú, voru veni multú și dintre frații noștri din România, cu deosebire dela Predeală, Azuga, Busteni, Sinaia și alte părți. Se așteptá óspeți chiar și din Bucuresci. Din biletele vëndute până acum putemú conchide cu siguranță, că petrecerea tinerimei noastre academice de Duminecă séra va fi forțe bine cercetată. Nici nu e mirare. Publiculu brașoveanu e doritoru de petreceri, căci n'am avutú de multú petreceri românesci în orașulu nostru, ér tinerii arangeri nu lasă nimicú de doritú în ceea ce privesce pregătirile. Avéndu în vedere mai alesú și scopulu românescú de binefacere, meritú fiindú venitulú curatú pentru fondulu studențilorú sêraci dela gimnasiulu românú din locu, nu putemú indeajunsú recomanda acésta petrecere căldurosulu sprijinú alu publiculu nostru.

— o —

Nedrepti și tirani. Cetimú în foile unguresci, că camera advocațială din Aradú a suspendatú dela exercitarea dreptulu de advocatu pe d-nii Aurelu Suciu și Mihailu Veliciu, pe motivú, că au fostú condamnați în procesulu Memorandului. — Nu-i destulú, că i-au încárcatú cu osénde grele, ci mai vorú acum să le facú imposibilá chiar și esistența. Étă ast-felú înțelegu advocații unguri libertatea presei și a cuvântulu.

— o —

Cum se cuvine. O scire rară în felulu ei sosescé din Seghedinú. Credincioșii bisericiei ag. ev. (Slovaci) din Bichișu suntú forțe indignați asupra episcopulu Báltik pentru-cá acesta a disolvatú conventulu evangelicu din Turoțu-Sân-Mărtinú și s'a purtatú în modú slugarnicu față de mame luci guvernulu. Dreptú espreșiune a mâhnirei și indignării lorú credincioșii lui Báltik din Bichișu scotú ochii dela portretele, ce le aveau atérnate în locuințe, și le trimitú ast-felú episcopulu.

— o —

În contra lucrătorilorú străini. Ministrulu de comerciu Bela Lukács a datú o ordinațiune tuturorú întreprinđitorilorú de diferite clădirí, că de acum înainte nu li-e iertatú să angageze mai multú ca 50% de lucrători străini; și și acésta numai între ast-felú de împrejurări se póte permite, în când ei nici-decum n'arú puté afla lucrătorú unguri. — E întrebarea acum, că óre d-lú ministru pe cari lucrători înțelege sub numea de străini?

— o —

Colera în armata germană. Din Casprou sel se anunță următoarea scire îngrijitoré: Ira O grea lovitură a cădutu asupra trupelorú ni corpulu de armată 11, și mai alesú asupra brigadelorú 40 și 41 de infanteriá și 21 de cavaleriá ale divisiunei 21, cari erau sétitú facú manevrele în ținuturile de lângă Marșburg și Neustadt. În mijloculu teritorulu de manevre, adecă, în satulu Bürgeln, alu eruptú colera asiatică. Numérulu casurilorú de mórte nu se scie încă cu siguranță. Comandantul generalulu Witich numai de-lug câtú dădu ordinu, ca regimentele să se înăte tórcă pe trenuri separate în garnisónelemp lort.

— o —

Țarlú réu bolnavú. Din Petersburg-e-a se scie, că Țarlú Rusiei suferé de o bolă gravă, care este cu multú mai îngrijitoré de cum se credea până acum. Se susține nu versiunea, că Țarlú ar suferi de tuberculosá de creeri. Mediculu Sacharin i-a recomandatú, ca locu de repausú, castelulu dinum Bjalovice, unde liniștea și ținutulú păduricú va contribui multú la ameliorarea bólei. Țarlulu 'i s'a sfătuitú, să se rețină dela orice felú de muncă spirituală. În toate biseuscú

cele din Rusia se facu rugăciuni pentru sănătoșarea Țarului.

—o—

Contele de Paris e în doga morții. El și-a luat deja rămasu bunu dela rușiiile sale. Medicii îi moderază durerile în injecții de morfină. — Prințul Maria Francis Bourbon a trimis din San-Sebastian unu manifestu în Franca, în care își titlul de duce de Anjou și se numesce accesoru legitimu alu tronului francesu.

—o—

Profesorii noi la universitatea din Clușiu. Majestatea Sa a numitu doi profesori noi la două catedre vacante dela universitatea din Clușiu. La catedra dreptului penalu a numitu pe Dr. Lukács Adolf, care jude la tabla din Cinci-biserici și pe Dr. Kenyeres Balázs la o catedră de medicină.

—o—

La o farmaciă din România ar dori să afle aplicația, ca elevu, unu tineru român ardeleanu, care a absolvatu patru clase gimnasiale cu succesu forte bunu, vorbește românește, nemțește și ungurește și e de familiă bună. Pentru informațiunil se adresa la administrația țiarului „Gazeta Transilvaniei” în Brașovu.

—o—

Liferare. In 24 l. c. se voru cumpăra la intendența de corpū din Sibiu: 1) pentru manutanța (Verpflegs-Magazin) militară din Sibiu 8300 măji metrice de săcară și 4650 de ovėsū; 2) pentru manutanța militară din Alba-Iulia 4050 măji metrice de săcară și 4650 de ovėsū; 3) pentru manutanța filială din Clușiu 4300 măji metrice de săcară; și 4) pentru manutanța în Brașovu 6300 măji metrice de săcară. Informațiunile mai detaliate se potū căpăta la respectivele stațiuni militare.

—o—

6. Aplicarea multiplă. Nu există mijlocu mai bunu, care se pōte aplica la diferite casuri, ca Moll's Franzbrantwein care alină durerile, întărește nervii și muschii întrebunțându-se ca adoșu și băi etc. O butelie 90 cr. se pōte procura dîlnicū prin poste dela farmacistul A. Moll liferantulu țurței din Viena Tuchlauben 9. In depourile din provincie se se cēră espresu preparatele lui Moll, provēdute cu marca de contravenție și subscriere.

Impresiuni dela adunarea Asociațiunei.

Dela adunarea din Sebeșu a Asociațiunei transilvane publică „Dreptatea” nisce impresiuni, din cari reproducemū aci partea privitoare la marele interesu, ce l'a arătatū poporulu nostru din acele părți fața de adunarea. Eăt-le:

Acestu poporū bunu, neorientatu însu ni neinstruitu, a venitū în numărū frumosū în tōte comunele învecinate. Elū credea, că vine la „dieta”, fiindcă de alte adunări, de Asociațiunea transilvană nici ideie n'avea. De 33 ani există această Asociațiune și n'a pututū se pētrundă în poporū mărarū cunoscința existenței ei nici în cele mai apropiate ținuturi ale Sibiului, nici în părta mai deșteptă a țărănimii, cum e țărănimia de pe valea Secașului, de pe Câmpulu pânii, și din jurul orașului Sebeșu. Și nesciindū și neorientați ei au venitū, ei „țărani”, er noi „intelligenții” amū rămasū binișorū acasă.

Era să lucrămū noi pentru ei, pentru cultura lorū, și au venitū, și noi amū statū — nepăsători.

Ei neinvēțați, neorientați, veniau cu plugile pe spate, în haine de sērbătōre, cu bâte lungi în mână, și umpleau stradele, umpleau bisericile, umpleau sala de ședințe, er noi, membrii invitați prin cărți și prin gazete, în deplină cunoscință amū rămasū pe-acasă.

Veniau Cutenii, Rehovenii, Dăienii, Drașovenii și câte comune mai suntū prin ținutul acela, tōte erau reprezentate.

Unde erau însu intelligenții din Orăștie, din Alba-Iulia, Deva? — ca să amintescū numai orașele cele mai apropiate.

Ni-s'au pregătitū festivități, distracți, primiri cu alaiu de poporū și cu banderiu pe sub porți triumfale — și nu ne-amū dusū.

Ei? Au venitū singuri, neașteptati, neinvitati, neprimiti, fără a auți vorbă de „bine ai venitū”.

Ne aștepta concertū cu programū bogatū, banchetu cu mănōări și vinuri bune, și balu, unde în hore și valsuri se ne avēntămū, uitându de ale țilei griji și gânduri — și nu ne-amū dusū.

Ei? Au venitū, deși nimicū de acestū felū nu-i aștepta. Nici distracți, nici instrucți, nici vorbe bune, nici cuvinte plăcute n'au auțitū, ba nici marele interesū alu Domnilorū nu l'au vēdūtū...

Se împărțiau tipărituri, programe, rapōrte. Domnii căpētau, mai toți... er ei se-toși de a ceti o literă, doritori de a duce ceva cu sine dela „dieta din Sebișu”, își întindeau și ei pe jumătate mână sficioși, timidi. Dēcă cineva, mai atentū, le dedea la 2—3 inși, se grāmădeau cu toții...

Am fost dusū cu mine 100 esemplare din Raportulu societății „Petru Maiorū”, și n'am avutū atăția intelligenți, ca să le împartū. Vēdēndu-mē țēranii cu ele în mână, împărțitū la unulu și la altulu, mi-au cerutū să le dau și lorū. Li-am datū. Dēr ce vorū fi profitatū din ele? Ce potū soci ei de „Petru Maiorū”?

Dēcă ași fi avutū în loculū acelorū rapōrte nisce scrieri populare, bune și folositoare, scrise dupā priceperea țēranului și edate de pildă de ineași Asociațiunea, câte nu s'ar fi pututū împărți, și ce scōlă n'ai putē face astfelū în poporū.

Cartea aceea, adusă dela o mare adunare, unde fruntașii Romānilorū au fostū adunați, ce autoritate ar avē inaintea bunului țēranū, dēcă i-ai pune-o în mână?!

O! Dēcă — n'ar fi acelu dēcă!

Provocare.

Noi subscrișii voindū a înființa în comuna Buciumū o bancă, societate pe acți, sub numirea „Defunata”, alu cărei scopū va fi de-o parte a primi depuneril spre fructificare, er de altă parte a sēvērși afaceri de anticipații, de cambii și de împrumuturi, prin această rugāmū cu totū respectulū pe acei onorați domni, cari dorescū a deveni acționari, ca să binevoiescā a se insinua, respective a se inscrie în obligațiunea făcută spre acestū scopū și aflătoare la domnulū preotū Nicolae Băișanu, din Buciumū-Izbita, până în 30 Octomvre a. c., cu câte acțiunil vorū voi.

Subscrierea deobligă la împlinirea condițiunilor legale, precum și acelorū din contractulū de asociare.

Capitalulū fundamentalū constă din 30,000 florini v. a., spre a căru acoperire se esmitū acți de câte 25 fl. v. a. sunătoare pe numele subscriitorului și transcriptibile cu indorsū pe alții.

Jumătate din suma subscrișă este de a-se solvi până în 30 Octomvre a. c. er cealaltă jumetate la terminulū defigēndū în ulterioara provocare.

In fine declarāmū, că noi, ca fundatori, nu ne reținemū nici unū avantajiu materialū.

Buciumū, în 20 Augustū 1894.

Nicolae Băișanu, preotū; Iovu Băbușiu, preotū; Aureliamū Danciu, directorū și proprietarū de mine; Nicolau Davidū, proprietarū; Simeonū Dandea, inspectorū de mine; George Lupu, proprietarū; Ioanū Macaveiu, proprietarū; Petru Achimū, proprietarū; Ioanū Macaveiu a Schiopuțului, proprietarū; Alexandru Macaveiu a Schiopuțului, proprietarū.

Convocare.

Reuniunea femeilorū romāne din Abrudū, Abrudsatū și giurū își va ține adunarea generală ordinară Joi în 20 Septemvre n. c. la 3 ore dupā amiază în localitatea școlēi de fetițe din Abrudū.

La care prin această invită cu onōre pe toți membrii și binevoitorii reuniunei.

Obiectele: 1.) Deschiderea ședinței prin presidentă. 2.) Raportulū comitetului. 3.) Revișuirea rațiociniului. 4.) Statorirea budgetului pe anulū 1895. 5.) Esmiterea unei comisiuni pentru incassarea taxelorū dela

membrii vechi și conscrierea membrilorū noi. 6.) Eropuneril și interpelări.

Abudū, 4 Septemvre 1894.

Anna Filipū, Alesandru Ciura, președintă, secretarū.

SCRIRI ULTIME.

Sofa, 6 Septemvre. Ađi, când Stambulov mergea la judele de instrucți, s'a făcutū contra lui unū atacū secretū, în urma căruia a primitū o rană grea la brațū. Elū zace în patū și povesteste următoarele despre cele întēplate: Insoțitū de șefulu poliției, abia păși peste pragulū casei, și poporulū, care îi asediase așa dīcēndū casa, l'a întēpinatū c'o ploie de pietri. Unū omū, a căru față îi era cunoscută, urcă trășura și c'unū bastonū grosū incepū să-lū lovēsca fără cruțare. A primitū o rană grea la brațulū dreptū în urma căreia se ivi o umflătură mare. Stambulov a telegrafatū numai dēcātu principelui Ferdinandū, făcēndui aspre imputări inaintea judeului de instrucți Stambulov a declaratū, că în publicația din „Frankfurter Zeitung” nu se află delictū punibilū, cu atātū mui vētosū, că tōia acēsta a interpretatū numai nisce vederi private, cari nu se referū la Bulgaria.

San-Francisco, 6 Sept. „Agenției Reuter” i-se comunică din Hongkong, că împēratulū Chinei a datū o ordinațiune. în care spune, că e silitū să și apere țēra de atacurile Japoniei. Unū corpū de armată japonēsū a bătutū la hotarulū Coreei o trupă chineză.

Königsberg. 6 Septemvre. Impēratulū Wilhelm, regele Saxoniei și archiducele Albrecht au sositū aici și au mersū pe câmpulū manevrelorū.

Budapesta, 6 Septemvre. La manevrele de lângă München s'a întēplatū o nenorocire. Unū căpitanū a fostū împușcatū. S'a pornitū cercetare, dēr nu s'a pututū afla, că din greșelă, ori cu intențiā s'a întēplatū omorulū.

NECROLOGŪ. Carolina Buteanū născ.

Orbonașū, vēduva fostului consilierū guvernialū Vasile Buteanū de Șomcuta-mare, a rēposatū la 4 Septemvre n. c. în alū 54-lea anū alū vieței și alū 28-lea alū vēduviei. Imormēntarea s'a sēvērșitū în Reghinulū sāsescū la 6 Septemvre, dupā ritulū bisericeil gr. cat.

O julesce intristata sa mamă Elena Orbonașū născ. Radu, vēduva fostului protonotarū la tabla r. din M.-Oșorheiu; Mihailū Orbonașū, avocatū în Reghinū, Amalia Pap n. Orbonașū, Carolū Orbonașū avocatū în Dunavece, Aurelia Pap n. Orbonașū, ca frați și surori; Carolina Orbonașū născ. Marinovicu, Dr. Lad. Vasile Pap jude r. de tablă în Timișōra, Vasile Pap jude r. în Năsēndū, ca cumnată și cumnați etc. — Fiā-i țērena ușōrā!

DIVERSE.

Răpirea unei călugărițe. Din Bologna se scrie: In sēra dupā deschiderea nouēi linii ferate La Spezia-Parma sosirā la gara din Parma trei călugărițe. Pentru a și urma inaintea călătoriei spre mănăstirea St. Anna din Siena, ele trebuiau să aștepte câte-va ceasuri juncțiunea și trecurā în sala de așteptare pentru cl. a II-a. Cele două călugărițe mai bētrāne incepurā în cerēndū a moțai, cea de a treia însă, o fiindă încântătoare de 24 ani, ședea cu ochii mai deschiși și strălucitori, ca și când arū fi așteptatū cu nerăbdare evenimentele ce trebuiau să se întēple. Dupā cât-va timpū cele două călugărițe mai în vērstă, deșteptate din somnulū lorū de șueratulū stridentū alū unei locomotive, sărirā în susū și descoperirā, că în acestū intervalū tovarășa lorū mai tineră dispăruse. Șetulū stației, între-

batū, nu fū în stare să dea altă informațiā dēcātu, că remarcase pe unū tinerū, care venindū din restaurantū, aruncase o privire în sala de așteptare și tușase în același timpū cu sgomotū, pe urmă însă a plecatū singurū spre orașū. Portarulū declarā, că la pōrta garei așteptase îndelungă vreme o trășură de casă, ai cărei cai pur sang rēscōlirā de totū pāmēntulū, dēr care a plecatū tocmāi când elū a fostū chematū, din întēplare, în altă parte. Singura urmă ce o lāsase dispăruta, era boneta ei albă de călugăriță, care fū găsită sub sofa faa salei de așteptare. Cele-lalte două călugărițe n'avurā ce să facā altū-ceva, dēcātu să și vadā inaintea de drumū și să și primēsca dela superioriā lorū pedēpsa pentru supraveghiarea exercitată de ele. In acestū intervalū scrisōrea unui tinerū aristocratū din Bologna aduce lumină în afacere. Autorulū ei era junele, care apāru la ușa sălei de așteptare; tușitulū lui era unū semnū stabilitū mai dinaintea prin corispondență, în urma căruia tinerā călugăriță, dupā ce își schimbase repede boneta de călugăriță pentru unū valū negru de dantelă, se strecurā pe furișū spre ușă, pe când unū servitorū alū tinerului gentilom chemā pe portarū în altă parte. Ast-felū ea se urcase cu totulū neobservatā în trășura, cu care ajunse dupā câteva minute pe amantulū ei, care o aștepta pe drumū. Cei doi amanți plecarā spre Reggio d'Emilia, unde se urcarā în trenulū, care trece pe acolo la miezulū nopții și ajunserā cu bine la graniță; însă ei promisū, că se vorū întōree căsătoriei, îndată ce furtuna cauzată de fuga lorū se va fi astēmpēratū puțin.

Literatură.

Cu vērfulū penei este numele unei colecțiuni de scrieri satirico-humoristice, ce a apărutū în tipografia „Aurora” A. Todoranū din Gherla (Szamosújvár). Autorulū lorū este d-lū Antoniu Poppū. Broșura conține în totalū 15 scrieri diferite, are 104 pagine, e tipărită pe hārtiā fină, cu multă îngrijire și costă 65 cr. esemplarulū.

Posta Redacțiunei.

D-lui I. Popovicu, invēștatorū în Opatița: Biblioteca Asociațiunei transilvane este în Sibiu și bibliotecarū alū ei, pe câtū soimū, este părintele capelanū de-acolo Nicolae Toganū. Nu scimū, dēcă se potū împrumuta din acea bibliotecă cărți pentru citire și inafară de Sibiu; veți face bine însă, dēcă atātū pentru catalogū, câtū și pentru celelalte informațiuni vē veți adresa cu o cerere de-adreptulū la Comitetulū Asociațiunei transilvane în Sibiu.

Ceea ce doriți D-vōstrē, nu este alt-ceva, dēcāt introducerea sistemului de bibliotecă ambulante, despre care tocmāi a fostū vorba în adunarea dela Sebeșu a Asociațiunei. Ați dori adecă, ca o parte din cărțile aflătoare în biblioteca Asociațiunei să se depunā pentru câtva timpū în părțile D vōstrē, pentru-ca să le puteți folosi, er dupā trecerea timpului să le trimiteți înderētū. Noi însă amū dīce că nu le trimiteți înderētū, ci dupā ce le veți fi folosită, cărțile să se depunā într'unū altū centru românescū, pentru ca să le pōtā folosi și Romānii din acele părți, er D-Vōstrē să Vi-se împrumute spre citire alte cărți.

Dēcă acēsta s'ar continua totū așa, luândū pe încetulū dimensiuni din ce în ce mai mari, amū avē introdusū sistemulū bibliotecelorū ambulante, despre care noi credemū, că ar fi celū mai potrivitū mijlocū pentru de-a putē da în scurtū timpū lecturā poporului.

Dēr nimēnui nu-i sbōrā porumbulū friptū în gură. Dēcă D-vōstrē aveți dorințe, veniți la adunările Asociațiunei și Vi-le manifestati, er dēcă țineți, ca aceste dorințe ale D-Vōstrē să fiā și duse în deplinire, puneți umērulū și lucrāți pentru înflōrirea Asociațiunei, căștigati-i membri, faceți colecte în favorulū ei, și atunci puteți fi siguri, că nisce dorințe atātū de nobile nu vorū putē rămāne neimplinite din partea Asociațiunei nōstre, a căreia țintă este cultura națională a poporului românū.

Proprietarū: Dr. Aurel Mureșianu. Redactorū: responsabil Gregoriu Maiorū.

In
Magazinul
de mărfuri
D. Lessner
au sosit un bogat asortiment
de toate Nouveautés pentru SEASONUL de TOMNĂ
și IERNĂ și e foarte recomandat On. Publicii ală
cerceta spre a se convinge de moderățimea prețurilor
(fără concurență) și esceleuța calitate a mărfurilor.

SAISON

de

tómnă și érnă

1894-95.

Despărțământul de Stofă de modă

Haute Nouveauté Cheviot	lână curată 120 cm. lat, pr. Mtr. fl.	1.55
Haute Nouveauté Cheviot	" " " " " "	1.75
Haute Nouveauté Cheviot	" " " " " "	1.95
Cheviot carreaux	" " " " " "	1.95
Cheviot mélé englezesc	" " " " " "	2.—
Crêpe-Cheviot	" " " " " "	1.90
Postav pentru dame	" " " " " "	1.45
Drap brodé	" " " " " "	1.15
Drap uni	" " " " " "	1.10
Carré en noppé	" " " " " "	1.70
Haute Nouveauté Cheviot	" " " " " "	2.40
Haute Nouveauté Cheviot	" " " " " "	3.10
Kammgarn-Nouveauté	" " " " " "	1.85
" Haute	" " " " " "	2.90
Kammgarn desiné	" " " " " "	3.—
Nouveauté-Kammgarn	" " " " " "	1.30
Specialité exclusive	" " " " " "	2.90

Coloré anglais	lână curată 120 cm. lat, pr. Mtr. fl.	2.75
Petit carreaux anglais	" " " " " "	2.10
Drap des dames exclusive	" " " " " "	1.25
Flanel englezesc	" " " " " "	1.70
Foulé Nouveauté	" " " " " "	1.35
Foulé	" " " " " "	—70
Kasan luciu	" " " " " "	—80
Mode-Cheviot englezesc	" " " " " "	1.15
Postav diagonal	" " " " " "	1.—
Postav pentru dame	" " " " " "	—82
Cheviot mélé	" " " " " "	—80
Cheviot Gulpure	" " " " " "	—60
Demi drap	" " " " " "	—38
Cheviot Nouveauté	85 cm. lat, pr. Mtr.	48 cr. etc. etc. etc.
Catifea prima pentru rochi	60 cm. lat, pr. Mtr. fl.	2.30
Catifele colorate pentru garniseli	54 " " " " " "	1.30
Pluș de mătase	45 cm. lat, pr. Mtr. fl.	1.20 și 1.50

Depouri enorme în Barchent și Flanelcottons desenuri admirabile în nenumerate nuanțe de colori.

Mare asortiment în Mătăsării.

Pentru provincie mostre și jurnale ilustrate gratis și franco.

Magazinul
de mărfuri

D. LESSNER

VIENA, VI. Mariahilferstrasse Nr. 83.

Souterrain, Parterre, Mezzanin și etagia prim.

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Septemvre 1894.

Bancnote rom. Cump.	9.81	Vënd.	9.83
Argint român. Cump.	9.75	Vënd.	9.80
Napoleon-d'or Cump.	9.88	Vënd.	9.90
Galbeni Cump.	5.84	Vënd.	5.89
Ruble rusești Cump.	130.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	60.60	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	11.10	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	101.25	Vënd.	102.25

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Septemvre 1894.

Renta ung. de aur 4%	121.80
Renta de corone ung. 4%	96.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	126.—

Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	102.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	124.50
Bonuri rurale ungare	95.30
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Imprum. ung. cu premii	152.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hârt e austr.	98.85
Renta de argint austr.	98.85
Renta de aur austr.	123.95
Losuri din 1860	146.95
Acții de-ale Băncei austro-ungară	1017.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	366.40
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	463.25
Napoleon-d'or	9.88 1/2
Mărci imp. ger.	60.85 1/2
London (lire sterlinge)	123.95
Rente de corone austr.	97.95

Numere singuratice
din „Gazeta Transilvaniei”
à 5 cr. se pot cumpăra în
librăria Nicolae Ciurcu și în
tutungeria I. Gross.

La o familie, ce locuiește
în Brașov străda castelului
partere, aproape de Gimnaziul
mână, se primesc băeți
costu cu preț moderat. C.
bun, locuință sănătoasă și ingr
consciențioasă. 498.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă
a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cută este provădută cu marea de
apărăre a lui A. Moll și cu subserierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă ală Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greu-
tăților celor mai cerbice la stomach și pântece, în contra căreilor și acrelei la sto-
mach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și
a celorl mai diferite bole femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce
cresce mereu de mai multe decenii încôce.—Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbrantwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu
plumbul lui A. Moll.

Franzbrantwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu
deosebire prin trasă (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de
récělă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuintarea dîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și
adulti, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Pre-
țiu sticlei provădute cu marca de apărăre a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor ală curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincie se efectuează dîlnic prin rambursă postală.

La deposite se se cêră anumit preparate provădute cu iscălitura și marca
de apărăre a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Fr. Kellemen și
Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz
Geisberger.